

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
DEPARTAMENT STRATEGII I WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Warszawa, 14 marca 2014 r.

DSWM.V.0300.2.2014

Sz. P.
Paweł Adamowicz
Prezydent Miasta Gdańska
Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na Państwa apel (pismo z dnia 17 grudnia 2013 r.) o podjęcie działań na rzecz poprawy funkcjonowania systemu informatycznego obsługującego zmodernizowany system informacji oświatowej, tzw. „SIO”, uprzejmie informuję, że takie działania są stale prowadzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Centrum Informatyczne Edukacji. Poszczególne problemy są na bieżąco diagnozowane i sukcesywnie rozwiązywane. Należy jednak zauważyć, że ze względu na skomplikowanie poszczególnych zagadnień ostateczny czas udostępnienia niezbędnych zmian w programie jest różny.

Ponadto na wstępie należy również wyjaśnić, że nie został zmieniony termin wejścia w życie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.; dalej „ustawa o SIO”). Ustawa weszła w życie 30 kwietnia 2012 r., a od 31 marca 2013 r. powstał obowiązek przekazywania danych dziedzinowych szkół i placówek oświatowych oraz danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych uczniów i nauczycieli. Ustawą z dnia 22 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej (Dz. U. poz. 1639; dalej „ustawa o zmianie ustawy o SIO”) został jedynie zmieniony termin wykorzystania danych zgromadzonych w zmodernizowanym SIO do podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 1 pkt. 2 ustawy o zmianie ustawy o SIO (nowe brzmienie art. 105 ustawy o SIO), do dnia 1 marca 2017 r. zmodernizowany i tzw. stary SIO działają równolegle i komplementarnie, realizując cele ustawy. Przygotowując ustawę o zmianie ustawy o SIO przewidziano dodatkowo, że trzyletni okres równoległego funkcjonowania starego i zmodernizowanego SIO „umożliwi wyeliminowanie błędów w danych identyfikacyjnych, w tym błędów użytkowników SIO, błędów w rejestrze PESEL oraz błędów użytkowników SIO związanych z przekazywaniem do bazy danych SIO danych dziedzinowych” (OSR do projektu, druk sejmowy 1794).

Odpowiadając na Państwa uwagi dotyczące poszczególnych obszarów funkcjonowania zmodernizowanego SIO, przedstawiam następujące wyjaśnienie:

1. Zgodnie z art. 65 ustawy o SIO na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO (przekazanych przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych, w tym szkoły i placówki oświatowe) są sporządzane i udostępniane raporty. Raporty są udostępniane w trybie określonym w art. 66 ustawy o SIO. W myśl tego przepisu jednostki samorządu terytorialnego uzyskują dostęp do raportów za pośrednictwem portalu systemu informacji oświatowej. Na potrzeby realizacji powyższego przepisu na portalu systemu informacji oświatowej uruchomiono „Strefę dla zalogowanych” (<https://sio.men.gov.pl/dodatki/strefa>). W strefie udostępniane są raporty przygotowane dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Zawierają one zestawienia statystyczne przygotowane na podstawie danych przekazanych przez szkoły i placówki oświatowe, które dana jednostka samorządu terytorialnego wpisała do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO). Obecnie w strefie dla zalogowanych są dostępne następujące raporty: Wykaz szkół i placówek oświatowych zarejestrowanych w RSPO, Dzieci w wychowaniu przedszkolnym według typów placówek i wieku, Informacja statystyczna o szkołach i placówkach, Nieruchomości gruntowe, Tereny sportowe, Pomieszczenia, Funkcje pomieszczeń, Komputery i dostęp do Internetu, Wyposażenie.
Oferta dostępnych raportów jest stale rozbudowywana. Należy jednak zwrócić uwagę, że aby oferta ta należycie zaspokajała Państwa zapotrzebowanie, niezbędna jest współpraca ze strony jednostek samorządu terytorialnego w postaci przekazania do MEN lub CIE informacji o tym, jakie raporty odpowiadają na Państwa potrzeby. Zarówno MEN, jak i CIE są otwarte na współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie przygotowania spełniającej Państwa oczekiwania bazy raportów.
2. Procedury udzielania upoważnień reguluje rozdział 5 ustawy o SIO oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie procedury weryfikacji dostępu do bazy danych systemu informacji oświatowej (Dz. U. poz. 466). Z przywołanych przepisów wynikają obowiązki kierownika i pracowników podmiotu ubiegających się o uzyskanie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO oraz obowiązki podmiotu udzielającego tego upoważnienia. Również z tych przepisów wynika obowiązek cofania upoważnień pracownikom podmiotu przez kierownika tego podmiotu (odpowiednio art. 74 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o SIO). Obowiązek ten jest tak samo realizowany we wszystkich podmiotach zobowiązanych do przekazywania danych do SIO oraz podmiotach udzielających upoważnień do dostępu do bazy danych SIO, w tym w jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.
Wskazują Państwo ponadto, że system narzuca 5-cio dniowy termin na odebranie upoważnienia. Należy zauważyć, że zgodnie z § 7 ust 1

przywołanego wyżej rozporządzenia osoba, której ma być udzielone upoważnienie ma prawo i obowiązek zgłosić się w siedzibie organu udzielającego upoważnienia w celu potwierdzenia tożsamości w ciągu 5 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o stwierdzeniu poprawności danych zawartych we wniosku. Takiej treści informacja jest generowana w korespondencji mailowej do tej osoby. Przepisy nie przewidują uprawnienia dla organu udzielającego upoważnienia do wskazania innego, obligującego osobę ubiegającą się o udzielenie upoważnienia, terminu stawienia się w siedzibie organu udzielającego upoważnienia w celu potwierdzenia tożsamości. Przepisy wskazują jedynie uprawnienie tej osoby do zmiany terminu (§ 7 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia). Kwestie związane z organizacją pracy konkretnego urzędu mogą być rozwiązane w drodze bezpośrednich kontaktów mailowych lub telefonicznych z użytkownikami.

Zwracają Państwo również uwagę na fakt, że informacje o postępie rozpatrywania wniosku nie docierają do osób ubiegających się o udzielenie upoważnienia. Zgodnie z § 4 ust. 2, § 6 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie procedury weryfikacji dostępu do bazy danych systemu informacji oświatowej, informacje odpowiednio o wpływie wniosku do organu, stwierdzeniu poprawności danych zawartych we wniosku oraz o nienadaniu wnioskowi biegu przesyłane są na adres poczty elektronicznej osoby ubiegającej się o upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO podany we wniosku. Na osobę ubiegającą się o upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO został więc nałożony obowiązek podania adresu poczty elektronicznej umożliwiającego skuteczny kontakt z tą osobą. W szczególności w przypadku podania błędnego adresu poczty elektronicznej lub takiego adresu, dla którego skrzynka odbiorcza jest przepełniona niemożliwe jest skuteczne dostarczenie komunikatu do odbiorcy.

3. Sytuacje przywołane przez Państwa jako przykłady błędów merytorycznych i technicznych programu można podzielić na trzy kategorie:

- 1) Rozwiązania przyjęte w programie, które w naszej ocenie są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Z tego powodu nie przewiduje się np. zmiany jednego typu szkoły lub rodzaju placówki na inny (wyjątkiem jest sytuacja modyfikacji z powodu błędu – przy czym modyfikacja z powodu błędu powinna być dokonana przed wprowadzeniem danych przez szkołę lub placówkę do lokalnej bazy danych SIO). Przepisy ustawy o systemie oświaty nie przewidują możliwości przekształcania jednych jednostek organizacyjnych systemu oświaty w inne jednostki organizacyjne tego systemu. Nie przewiduje się również możliwości przekazywania danych właściwych dla jednego podmiotu przez inny podmiot (np. przekazywania danych zbiorczych szkoły przez jednostkę samorządu terytorialnego). Zgodnie z przepisami ustawy o SIO lokalna baza danych SIO podmiotu zawiera wszystkie zbiory danych, do których przekazania zobowiązany jest ten podmiot i kierownik oraz pracownicy upoważnieni przez kierownika ponoszą odpowiedzialność za

przekazywanie tych danych. Ustawa o SIO precyzyjnie wskazuje podmioty odpowiedzialne za przekazywanie poszczególnych danych (grup danych) i nie zakłada możliwości cedowania tej odpowiedzialności na inne podmioty.

- 2) Rozwiązania, które zostały już udostępnione w systemie. Do tej kategorii należą m.in. możliwość promowania ucznia do kolejnej klasy, możliwość rejestrowania informacji o obowiązkach nauczyciela w zespole (wykazywanie takiego samego rodzaju obowiązku w poszczególnych szkołach wchodzących w skład zespołu). Sukcesywnie są również udostępniane możliwości modyfikacji danych w poszczególnych modułach. Obecnie można modyfikować wszystkie dane dziedzinowe w module nauczyciel oraz dane zbiorcze, natomiast w przypadku modułu uczeń modyfikowalne są takie dane dziedzinowe jak adres, języki, których uczeń się uczy, dowożenie, zajęcia dodatkowe (rozwijające zainteresowania i uzdolnienia), zawody oraz tzw. pozostałe dane dziedzinowe.
  - 3) Przypadki, które zostały zdiagnozowane i są w trakcie rozwiązywania. Do takich przypadków należy np. brak możliwości przypisania uczniowi odpowiedniego zawodu mimo poprawnego przypisania zawodów do szkół w RSPO. Z posiadanych przez nas informacji problem dotyczy szkół wchodzących w skład zespołów. Czas rozwiązania poszczególnych problemów uzależniony jest przede wszystkim od skali ich skomplikowania, w szczególności zakresu powiązań z innymi rozwiązaniami przyjętymi w programie.
4. Możliwość współpracy SIO z innymi systemami funkcjonującymi zarówno w szkołach i placówkach oświatowych, jak i innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty została przewidziana już na poziomie założeń do ustawy o systemie informacji oświatowej. Została ona następnie uregulowana w przepisach rozdziału 10 ustawy o SIO oraz przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań technicznych dla sprzętu przeznaczonego do obsługi oprogramowania służącego prowadzeniu lokalnych baz danych SIO, udostępnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, warunków technicznych, jakie powinno spełniać inne niż udostępniane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oprogramowanie służące prowadzeniu lokalnych baz danych SIO, wydawania certyfikatu zgodności z SIO, a także warunków technicznych przekazywania i pozyskiwania danych z bazy danych SIO (Dz. U. poz. 321). Wymienione przepisy przewidują, że dane do bazy danych SIO mogą być przekazywane przy pomocy innego niż udostępnione przez MEN oprogramowania, które uzyskało certyfikat zgodności z SIO po potwierdzeniu, w drodze postępowania homologacyjnego, spełnienia przez to oprogramowanie określonych warunków technicznych.

5. Należy przyznać, że wskazywane przez Państwa problemy techniczne (brak stabilności aplikacji, pojawiające się komunikaty o przetwarzaniu danych przez Parser lub Loader, albo błędzie komunikacji 5001) są dość częste. Błędy te jednak w znaczącej liczbie przypadków wynikają z indywidualnych uwarunkowań. W przypadku zgłoszenia ich przez użytkownika pomocy technicznej SIO są one indywidualnie diagnozowane i sukcesywnie rozwiązywane.
6. Zgodnie z art. 5 ustawy o SIO dla poszczególnych podmiotów prowadzona jest jedna lokalna baza danych SIO. Z tego względu przyjęto rozwiązanie, w ramach którego zasadniczo aplikacja powinna być zainstalowana na jednym komputerze. Sygnały otrzymywane od użytkowników (nie tylko do jednostek samorządu terytorialnego, ale również z większych szkół i placówek oświatowych) uświadomiły nam, że dla wielu jednostek tego typu rozwiązanie może stanowić znaczne ograniczenie w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających z ustawy o SIO. Stworzenie możliwości pracy wielostanowiskowej wymaga wielu zmian w programie oraz, prawdopodobnie, również zmian w ustawie o SIO (np. określenie zakresu upoważnienia). W związku z powyższym realizacja takiej funkcjonalności może zostać przewidziana w dalszych planach rozwoju systemu.
7. Na portalu systemu informacji oświatowej (www.sio.men.gov.pl) publikowane są instrukcje obsługi poszczególnych modułów SIO, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania oraz komunikaty zawierające informacje potrzebne do bieżącej pracy z SIO. Udostępnione są również materiały szkoleniowe w formie e-learningu. Ponadto możliwy jest kontakt mailowy i telefoniczny pracownikami CIE i MEN. Wszystkie zgłoszenia i problemy staramy się rozwiązywać na bieżąco w miarę możliwości jakie mamy oraz w zależności od złożoności problemu.

Niezależnie od powyższego jesteśmy zainteresowani współpracą z Państwem na rzecz poprawy funkcjonowania zmodernizowanego SIO. Proponujemy w trybie roboczym umówienie terminu spotkania z Państwem.

Z poważaniem,

Urszula Martynowicz
DYREKTOR DEPARTAMENTU